

grumme let ved at nedsable dem. Men det er jo slet ikke Mening. Det er meget beskedne Forslag. Det ene om at hjælpe under den ekstraordinære Nød. er et meget stilfærdigt Forslag, og dog kan jeg godt forstaa, at man staar der med en Del Betæneligheder. Jeg synes rigtignok, at Tallet paa Betænelighederne er steget stærkt; deres Tal er blevet Legio, og dette er jo ret mistrøstende. Man drøfter, om Staten eller Kommunen, om ingen af dem eller begge i Forening skulle være med. Man er betænkelig ved, hvordan Tilskuddet vilde falde. Det kunde falde pletvis, og maaske særlig i de store Byer. Ja, det er rimeligt nok, men hvis Nøden fortrinsvis er der, er det jo i sin Orden, naar Byerne selv ere med til at betale. Og det er vistnok muligt, som sagt af den højterede Minister, at Kjøbenhavns Kommune er noget tilbage i Sammenligning med andre af Landets Kommuner. At Understøttelsen vil falde pletvis, naar den falder, hvor Nøden er, synes jeg ikke kan skade vor Iver for at føre noget igennem, mindst da vi ved andre Loves Behandling maa sige, at Fordelene ved dem ogsaa falde pletvis og tidt maaske stærkest, hvor der ingen Nød er. Det er en Bekymring, som jeg slet ikke har over for dette Lovforslag. Jeg har ingen Betæneligheder, naar jeg er vis paa, at de sultne Munde kunne mættes og mange bitre Sind mildnes ved en saadan Haandsrækning. Man er endvidere betænkelig ved, at man ikke kan skelne mellem den Nød, der kommer af Arbejdsløshed og anden Nød. Det kan man maaske mange Gange meget vanskeligt, men skulde man tage fejl, er Ulykken ikke stor. Jeg har i hvert Fald ikke saa øm en Samvittighed som Løjtnant v. Buddinge i „Genboerne“, da han i et meget kritisk Øjeblik føler sig rystet ved, at han en Gang har givet en Skilling ved Døren til en fattig Mand, som maaske bag efter er gaaet hen og har drukket den op og er kommen galt af Sted. Det pinte ham og stod for ham som en Hovedpost paa hans Synderegister, naar han saa tilbage paa sit Liv. Jeg skulde nu ikke tage mig det nær, om jeg skulde tage fejl og komme til at give til Mennesker, som ikke kunde siges at være nødlidende paa Grund af Arbejdsløshed, men dog vare nødlidende. Heller ikke er Spørgsmaalet „Stat eller Kommune“ for mig afgørende. At de bør gaa sammen, synes jeg er i god Sammenhæng med

Sædvanen i de sidste 10 Aars sociale Lovgivning. Jeg er heller ikke bange for i dette Spørgsmaal at gaa, om jeg saa maa sige, uden for mit Distrikt. Der er et Optrin i Henrik Ibsens Digt „Brand“, som illustrerer min Tanke her. Der er Tale om Godgørenhed og Fogeden uddeler Gaver. Da kommer der en Kvinde langvejs fra; hun hører ikke til Bygden og bliver bortvist, skønt hendes Nød er himmelraabende. Brand hjælper hende, skønt hun er udensøgs, gaar om Bord med hende i forrygende Vejr, men Fogeden opføres i sin doktrinære Samvittighed over saaledes at gaa uden for Skellet og siger: „Jeg ogsaa altid gør min Pligt, men stedse inden mit Distrikt“. Det er ganske vist en meget agtværdig Mand, der kan sige, at han altid gør sin Pligt inden for sit Distrikt, mange gøre ikke en Gang det, men det er klart nok, at der kommer Tilfælde, hvor der kaldes paa baade Hjerte og Hoved til et Skridt uden for Distriktet. Det er derfor ikke for mig Hovedspørgsmaalet at faa afvejet Pligten mellem Kommunen og Staten. At de maa gaa sammen er sikkert. Det var om det andet Forslag, at jeg væsentlig fremsatte disse Bemærkninger.

Om det første Lovforslag skal jeg indrømme, at det er meget ufuldstændigt udarbejdet, at det er løst henkastet og i en Form, som ikke kan tiltrædes uden meget gennemgribende Forandringer. Men jeg er dog ingenlunde vis paa, at Hovedtanken i Forslaget ikke er en saadan, at det jo kan være værd at lægge Mærke til den. Det er vel den, at man ved Arbejdernes egen Sammenslutning, egne Tilskud, ved deres Administration og ved Statens Hjælp skal forberede en Institution, som foreløbig skal søge at raade Bod paa det store Samfundsonde, indtil Forsikringstanken er prøvet og gennemført rationelt, hvad den jo slet ikke er nu. Et saadant foreløbigt Middel til Afhjælpning af den Nød, der falder som den tætteste og mørkeste Skygge over de arbejdendes Klasse, vilde jeg gerne, at vi skulde overveje med stor Velvillie for at se, om der kunde være noget at opnaa ad Overvejelsens Vej.

Jeg skal slutte, da vi jo helst skulle være færdige i dette Møde, med at sige, at jeg tror, Venstre vil staa sig godt ved at skænke disse Sager en saa velvillig Overvejelse som muligt. Det vilde ikke skade os i en eneste Kreds, men vilde vække Haab og Frimodighed i mange fattige Hjem og mildne mange Sind, som nu